

Tiedote 2.3.2023

LiikenneSuomi: Julkisomisteiset in-house-yhtiöt kampittavat liikennepalvelujen markkinoita

LiikenneSuomi-ryhmä on huolissaan siitä, että hyvinvointialueilla ja kunnilla voi olla houkutus kiertää hankintalakia omien in-house-yhtiöidensä avulla. Julkisia hankintoja ei tarvitse kilpailuttaa, mikäli palvelu hankitaan hankintayksikön itsensä omistamalta sidosyksiköltä eli in-house-yhtiöltä. Elinvoimaisten liikennepalveluiden kannalta suuntaus on huono ja se tulee torjua.

LiikenneSuomi-ryhmä eli Linja-autoliitto, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL sekä Suomen Taksiliitto korostavat, että julkisten tahojen hankinnat, kuten jätteenkuljetukset tai julkisen liikenteen piiriin kuuluvat vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolakien mukaiset henkilö- ja tavarakuljetukset, tulee toteuttaa avoimesti hankintalain mukaisina julkisina hankintoina ja tehdä hankinnat ensisijaisesti markkinaehtoisesti toimivilta yrityksiltä.

–Tuntuu erittäin huolestuttavalta, että julkiset tahot, kuten kunnat tai hyvinvointialueet, haluavat kiertää hankintalakia ja suosia tiettyjä yrityksiä in-house-omistustensa kautta. Julkisissa hankinnoissa on tavoiteltava toimivia markkinoita ja kohdeltava tasapuolisesti eri toimijoita. Hankintalain kiertäminen kampittaa yrittäjävetoista markkinaa, laki- ja neuvontapalveluiden päällikkö Jenni Salonen Taksiliitosta huomauttaa.

Julkisten hankintojen markkinat saatava toimimaan

Julkisissa hankinnoissa ensisijaisena tavoitteena tulee olla tasapuoliset ja toimivat markkinat. Hankinnoissa on vahvemmin tähdättävä hankintalain tavoitteiden mukaisesti siihen, että hankinnat toteutetaan tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina, joihin myös pk-sektorin yritykset pystyvät osallistumaan.

Henkilökuljetuksiin liittyvät julkiset hankinnat ovat kivijalka koko julkisen henkilöliikenteen toimivuudelle, mutta myös merkittävä tulonlähde alan toimijoille. Julkisen henkilöliikenteen palvelutarjonta on suurelta osin kaupunkien, kaupunkiseutujen ja valtion järjestämää ja rahoittamaa. Kelalla on merkittävä rooli henkilökuljetuspalvelujen rahoittajana, kuten myös nyttemmin hyvinvointialueilla.

–Hankintalain noudattaminen on tärkeää paitsi yrittäjille, myös asiakkaille ja koko yhteiskunnalle. Julkiset henkilökuljetukset ovat esimerkiksi elinehto lukuisille taksirytyksille. Hankintalain systemaattinen rikkominen saattaa johtaa siihen, että alan olemassaolo varsinkin syrjäseudulla on uhattuna, Jenni Salonen tähdentää.

Julkkiset hankinnat ovat merkittävässä roolissa myös tiestön ja katujen kunnossapidossa, maanrakentamisessa sekä jätehuollon kuljetuksissa. Kaikissa näissä kuntien, valtion ja hyvinvointialueiden hankinnoissa on tavoiteltava toimivia markkinoita ja kohdeltava tasapuolisesti eri toimijoita.

–Julkkisilla hankinnoilla luodaan perusedellytyksiä elinvoimaiselle markkinaehtoiselle yritystoiminnalle monella alalla. Emme näe perusteita lainmukaisen kilpailutuksen kiertämiselle, vaan kilpailutukset tulee hoitaa reilusti, Jenni Salonen sanoo.

LiikenneSuomi-ryhmä toteaa, että julkisen sektorin turvautuminen in-house-järjestelyyn avoimen kilpailutuksen ja hankinnan sijaan tulee hyväksyä vain silloin, kun markkinapuute on todellinen. Julkkisten hankintojen toteuttamista on myös valvottava hankinta-asiakirjojen mukaisesti.

Lisätietoja toimituksille

Jenni Salonen, laki- ja neuvontapalveluiden päällikkö, Suomen Taksiliitto ry,
jenni.salonen@taksiliitto.fi, p. 050 596 7963

Timo Koskinen, toimitusjohtaja, Suomen Taksiliitto ry
timo.koskinen@taksiliitto.fi, p. 040 570 9070

Mika Mäkilä, toimitusjohtaja, Linja-autoliitto ry,
mika.makila@linja-autoliitto.fi, p. 040 060 6750

Anssi Kujala, toimitusjohtaja, SKAL ry,
anssi.kujala@skal.fi, p. 0400 567 925

Viestintä:

Suomen Taksiliitto ry, Elina Ala-Heikkilä,
elina.ala-heikkila@taksiliitto.fi, p. 040 544 9728

Linja-autoliitto ry, Kristiina Manninen,
kristiina.manninen@linja-autoliitto.fi, p. 040 529 2079

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, Heini Polamo,
heini.polamo@skal.fi, p. 040 506 0131

www.liikennesuomi.fi